

HELG

**FORBRUKER / VITEN
HISTORIE / LIVSSTIL
UNDERHOLDNING**

redaksjonen@agderposten.no 37 00 37 00

Bli med på en tur i
den mektige eike-
skogen i Skiftenes
naturvernområde i
Grimstad.

SIDE 18-19

**OFRET LIVET
– IKKE MOTET**

SIDE 28-30

**SYKKELKOMPIS
OM DAG OTTO**

LES I MORGEN

Naturens boligblokk

Storvokst eik, alm, ask, lønn, lind, hassel og svartor i skjønn forening. De som legger turen helt til topps i dette naturreservatet, får et vakkert utsyn over skogkledde åser og glitrende vann.

Skiftenes naturreservat er et naturområde med spesiell lauvskog som gir et godt bilde av opprinnelig skogsnatur langs kysten vår.

Reservatet er et bynært natur- og turområde, snaue 8 km nordvest for Grimstad, ved Holvatn, i hjertet av Grimstad kommune. Naturreservatet ble opprettet første gang i 1973 og utvidet i 2010. Med sine bratte og trange daler og åpne sva fremstår Skiftenes naturreservat som meget variert og spennende. Formålet med vernet er å bevare en stor og sjelden edellaubskog, med spesielt fokus på det biologiske mangfoldet som er knyttet til gammel grovvokst eikeskog.

Attraktivt turområde. Skiftenes naturreservat er et flott og relativt sentrumsnært mål for søndagsturen. De to mest innlysende innfartsårene er fra fylkesvei 36 (mot Hørte) og i sør-enden av Holvatn fra fylkesvei 404 (mot Herefoss). Uavhengig av startpunkt er det i underkant av 1 km å gå inn til reservatet. Naturreservatet er et attraktivt turmål hele året, men det kan spesielt anbefales å besøke området på våren like etter at trærne har fått blader.

En helt spesiell skog. Det er ikke mange steder i landet hvor de storvokste, gamle eiketrærne trives. Det er stort sett kun i en smal stripe langs kysten fra Fevik til Lista hvor det finnes edellaubskog som kjennetegnes ved å være variert og svært rik på forskjellige plante- og dyrearter.

En levende skog. Variasjonen i dette spesielle skoglandskapet gir gode vekst- og levevilkår for et rikt og variert plante- og dyreliv.

De bratte liene og de trange dale-ene er hjem for typiske edellaub-skogsarter, som eik, hassel, lind og alm. Når man når svaene høyere opp i reservatet, dominerer imidlertid furua. Det er karrige forhold på høydedragene, og furuskogen fremstår som glissen og halvåpen. Fra toppene er det derfor flott utsyn over Holvatn og de skogkledde heiene ut mot havet.

Eik. I Sør-Norge kan store eikeskoger bare oppleves i Vestfold, Telemark og i Agderfylkene. Aust-Agder er det fylket som har mest eikeskog i landet og nesten 80 % av all eik i Norge finnes i de to Agderfylkene. Skiftenes naturreservat er spesielt verneverdig fordi det har sjelden eikeskog som er typisk for denne delen av Aust-Agder.

Naturens egen boligblokk. Eika kan bli svært gammel og der den har fått stå i fred vil den bokstavelig talt ha røtter tilbake til vikingtiden. Man sier at eika kan være frisk og vital å vokse i så mye som 300 år. Deretter kan den leve i minst 300 år til mens den gradvis svekkes av råde.

I beste fall kan den så stå i ytterligere 300 år som halvdød eller død stamme. Slike store og grove eiketrær er svært viktige både som landskapselementer og for det biologiske mangfoldet.

Ei storvokst og gammel eik er naturens egen høyblokk, med et

FAKTA

Naturvernområder i Aust-Agder

● Denne artikkelen inngår i en serie artikler som presenterer et utvalg verneområder i Aust-Agder. Gjennom serien vil Agderpostens lesere bli bedre kjent med hvilke naturkvaliteter og turmuligheter området har.

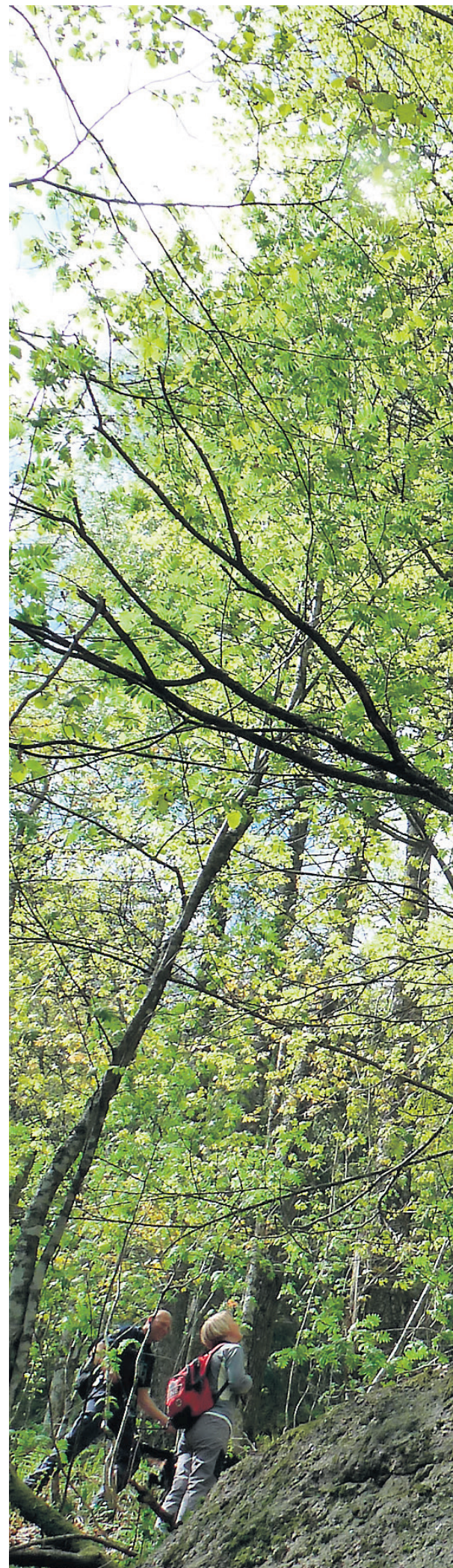
stort antall «leieboere»; ulike arter sopp, moser, lav og insekter, hvorav enkelte er svært sjeldne og kun finnes i tilknytning til svært gamle eiketrær.

Fokus på å få fram store trær. I et område i den eldste delen av reservatet drives det aktivt skjøtsel av eikeskogen. Dette er uvanlig i et naturreservat, men resultatet av aktivt skjøtselsarbeid er at det har vokst fram spesielt store og høyvokste trær.

Dimensjonene på disse trærne er interessante både fra biologisk synspunkt og som næring da disse er ettertraktet materiale for båtindustrien, for eksempel som master til store seilskuter.

Artikkelforfatter:
Arnstein Knutsen Engemyr,

rådgiver, miljøvern-avdelingen, Fylkesmannen i Aust-Agder

Mennesket blir lite i alder og størrelse når man står ved

foten av en gammel og mektig eik.

FOTO: JON KRISTIAN HAUGLAND

Fra heiene i Styggedal i Skiftenes naturreservat er det flott utsikt over skogvokste heier helt ut til havet.
FOTO: JON KRISTIAN HAUGLAND

De høyvokste eiketrærne i Skiftenes naturvernområde er verdifulle både naturmessig og som trevirke.
FOTO: JON KRISTIAN HAUGLAND